

Институт за онкологију и радиологију Србије

Пастерова 14, Београд, Србија

+381 11 2067 100

iors@ncrc.ac.rs www.ncrc.ac.rs

01-1/2023/3498-16

26 DEC 2023

ПРОЦЕДУРА ПОСТУПАЊА СА ХЕМИЈСКИМ ОТПАДОМ

Ознака процедуре	П.ЕПИ.17
Верзија	02
Датум усвајања	15.12.2023.
Аутори процедуре	Др Драгана Јовићевић Вера Мандић ВМС Гордана Кукић ВСТ
Носилац процедуре	Др Драгана Јовићевић
Процедуру одобрио	Доц. др Милан Жегарац

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура поступања са хемијским отпадом		Ознака: П.ЕПИ.17
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 02	Страна: 2 од 4

1. ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

ИОРС = Институт за онкологију и радиологију Србије

2. ПРЕДМЕТ

Ова процедура одређује активности, носиоце активности и документацију за поступање са опасним хемијским отпадом у ИОРС.

3. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ И ЦИЉ

Подручје примене су:

- Служба за патолошку и другу дијагностику
- Служба за лабораторијску дијагностику
- Одељење за експерименталну онкологију
- Пuteви транспорта хемијског отпада
- Место привременог складиштења хемијског отпада са дворишне стране зграде

Циљ процедуре је безбедно одлагање (складиштење) хемијског отпада, до предаје овлашћеном оператеру на даљи третман.

4. ОДГОВОРНОСТИ

За примену процедуре, а према Плану управљања медицинским отпадом ИОРС, одговорни су:

- Директор ИОРС
- Комисија за заштиту од болничких инфекција
- Руководилац Службе за патохистологију и цитологију
- Руководилац Службе клиничке лабораторије
- Начелник Одељења за експерименталну онкологију
- Главни техничар Службе за патохистологију и цитологију
- Главни техничар Службе клиничке лабораторије
- Главни техничар Одељења за експерименталну онкологију
- Менаџер за медицински отпад
- Виши санитарни техничар (техничар за медицински отпад)
- Руководилац Службе за техничке и друге сличне послове
- Лабораторијски техничари
- Хигијеничарке

5. ОПИС ПРОЦЕДУРЕ

Хемијски отпад може бити опасан или инертан. Генерише се у лабораторијама у ИОРС (Служба за патохистолошку дијагностику, Служба за лабораторијску дијагностику) и обухвата:

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура поступања са хемијским отпадом		Ознака: П.ЕПИ.17
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 02	Страна: 3 од 4

- Опасне хемикалије у течном стању као што су ксилол, алкохол, формалдехиди, парафин, феноли, киселине, реагенси и др. (у већој количини)
- Чврсти хемијски отпад као што су празна пластична амбалажа од хемикалија, празне пластичне бочице од хемикалија и кертрици који преостају од апарата за различите лабораторијске анализе, празне стаклене ампуле од различитих хемикалија или бочице са хемикалијама са истеклим роком трајања (у мањој количини).

Класификација/карактеризација хемијског отпада извршена је испитивањем од стране акредитоване лабораторије и добијени су индексни бројеви према Каталогу отпада:

- Мешане лабораторијске хемикалије: 16 05 06*/16 05 07*
- Отпадне хистолошке и цитолошке боје: 18 01 06*/16 05 08*
- Отпадни алкохол: 18 01 06*/16 05 08*
- Отпадни формалин: 18 01 06*/16 05 08*
- Отпадни GEWF раствор: 18 01 06*/16 05 08*
- Отпадни ксилол: 18 01 06*/16 05 08*
- Отпадни парафин: 18 01 06*/16 05 08*

5.1. Детаљан опис активности:

5.1.1. Разврставање хемијског отпада на месту стварања – одељења на којима се ствара хемијски отпад

1. Хемијски отпад се разврстава на месту стварања.
2. Хемијски отпад сакупља се свакодневно и свакодневно се односи на привремено место складиштења са дворишне стране зграде.
3. Хемијски отпад се састоји од:
  - Оштрих предмета
  - Осталог хемијског отпада:
    - ✓ Искоришћена или ван рока употребе хемијска средства
    - ✓ Средства за чишћење
    - ✓ Искоришћена или ван рока употребе дезинфекциона средства
    - ✓ Растварачи
    - ✓ Супстанце: токсичне, корозивне, запаљиве, експлозивне и њихова амбалажа
    - ✓ Отпад који садржи тешке метале: фото-фиксир, фото-папир, сломљени живини тензиометри, топломери, искоришћене батерије са Cd, итд
4. Оштри предмети се одлажу у наменске црвене кантице за оштре предмете различитих димензија.
5. Кантице за оштре предмете поставити одмах до места на којем се користе оштри предмети, како би се смањило кретање запослених са оштрим предметима у рукама.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре:		Ознака: П.ЕПИ.17
	Процедура поступања са хемијским отпадом		
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 02	Страна: 4 од 4

6. Црвена кантица се пуни до 3/4 запремине и обавезно се привремено затвара између две употребе.
7. Чврсти хемијски отпад одлаже се у наменске црвене кесе за фармацевтски отпад различитих димензија.
8. Црвена кеса се пуни до 3/4 запремине како материјал не би био сабијен, везује се, обележава и одлаже на привремено место складиштења до одношења на третман.
9. Течни хемијски отпад сакупља се у оригиналну амбалажу
10. Након трајног затварања црвене кантице и/или кесе и/или оригиналне амбалаже, < а пре изношења из просторије, врши се обележавање истих.
11. Обележавање се врши попуњавањем декларације (налепнице) које садрже: датум, извор отпада (одељење), име особе која попуњава декларацију, категорија отпада (пише се индексни број у зависности од врсте хемикалија).
12. Декларација мора бити читко попуњена.
13. При контакту са хемијским отпадом обавезно користити заштитну опрему.
14. Када је разврстан, правилно упакован и обележен, хемијски отпад мора да се сакупи са места на којем је произведен и пренесе кроз установу до привременог места складиштења.
15. Транспорт отпада кроз установу врши се у одређено време, одређеним путем, како не би дошло да укрштања прљавог и чистог пута.
16. Писана упутства за запослене који сакупљају и разврставају хемијски отпад налазе се на свим местима где се отпад разврстава.

Напомена:

- Уколико се хемијски отпад грешком нађе у комуналном отпаду, онда комунални отпад постаје хемијски отпад, црна кеса се убацује у црвену и шаље као хемијски отпад.
- Уколико се црвена кеса током транспорта или манипулације оштети, без отварања ставља се у нову црвену кесу и поново обележава.
- Привремено складиште хемијског отпада које се налази са дворишне стране зграде ИОРС је наменска просторија, видно обележена и закључана, у којој се отпад безбедно чува, најдуже до 12 месеци.
- Након преузимања хемијског отпада од стране овлашћеног оператера, добија се Документ о кретању опасног отпада, који се чува у ОЕП.

6. РЕФЕРЕНТНА ДОКУМЕНТА

- П.ЕПИ.13 Процедура за управљање медицинским отпадом
- П.ЕПИ.14 План управљања медицинским отпадом у ИОРС, 2022.
- С.ЕПИ.02 Стручно-методолошко упутство за управљање медицинским отпадом
- Безбедно управљање медицинским отпадом – Национални водич добре праксе, Београд, Мај 2009.
- Техничка подршка за третман медицинског отпада у Србији, COWI; „Препоруке за управљање медицинским отпадом